

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Kazernestraat 52
2514 CV DEN HAAG

Directoraat-generaal Agro
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/lvvn

Ons kenmerk
DGA-PAV / 99606527

Datum 3 juli 2025
Betreft Ontwikkeling van de mestproductie (toezegging T03947)

Geachte Voozitter,

Tijdens de behandeling van de wet tot wijziging van de Meststoffenwet in verband met de maximale mestproductie (36.618) op 12 november 2024, heb ik toegezegd uw Kamer te informeren over de voortgang van de ontwikkeling van de mestproductie (T03947). Met deze brief doe ik mij toezegging gestand.

Ook dit jaar stelt het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) op mijn verzoek na afloop van ieder kwartaal een berekening samen van de verwachte fosfaat- en stikstofexcretie van de Nederlandse veestapel. De eerste kwartaalrapportage 2025 geeft een momentopname van de verwachte fosfaat- en stikstofexcretie over geheel 2025 op basis van de op 1 april 2025 beschikbaar gekomen nieuwe en actuele gegevens over de omvang van de rundveestapel, de melkproductie per koe en de beschikbaarheid en samenstelling van krachtvoer en ruwvoer. Met deze brief informeer ik de Kamer dat het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) op 3 juli 2025 de eerste kwartaalrapportage 2025 over de fosfaat- en stikstofexcretie door de Nederlandse veestapel¹ heeft gepubliceerd.

De voor 2025 verwachte fosfaat- en stikstofexcretie van de Nederlandse veestapel is weergegeven in tabel 1.

Tabel 1: Momentopname van de verwachte fosfaat- en stikstofexcretie van de Nederlandse veestapel over 2025 (in miljoen kg)

	Fosfaat			Stikstof	
	Plafond 2025	1 ^e kw 2025		Plafond 2025	1 ^e kw 2025
Nationaal	135,0	142,7		440,0	433,7
Melkvee	71,8	73,6		267,8	252,8
Varkens	27,8	32,3		70,3	80,1
Pluimvee ¹	20,3	20,7		48,4	48,5
Overig ²	15,1	16,1		53,5	52,4

N.B. Door afrondingen kan de som van de cijfers afwijken van het totaal.

¹ <https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/aanvullende-statistische-diensten/2025/monitor-fosfaat-en-stikstofexcretie-in-dierlijke-mest-eerste-kwartaal-2025>

- ¹⁾ Het sectoraal plafond voor de pluimveehouderij heeft alleen betrekking op de mestproductie van die diersoorten waarop het stelsel van pluimveerechten van toepassing is, te weten kippen en kalkoenen.
- ²⁾ Voor 'overig' is in de Msw geen sectoraal plafond opgenomen.. Het hier vermelde plafond is de voor 'overig' beschikbare mestproductieruimte die is afgeleid van het nationale plafond en de plafonds voor melkvee, varkens en pluimvee.

Uit tabel 1 blijkt dat het CBS verwacht dat in 2025 de fosfaatexcretie van de Nederlandse veestapel boven het nationale plafond uitkomt (+5,7%). Daarentegen zal de totale stikstofexcretie naar verwachting lager zijn dan het nationale plafond (-1,4%). De onzekerheid in de prognose van het CBS is relatief groot. Het CBS baseert zich voor de omvang van de melkveestapel op I&R-gegevens einde eerste kwartaal 2025 en voor de andere landbouwhuisdieren op de landbouwtelling van vorig jaar. Dit betekent dat het effect van deelname aan de LBV en LBV-plus slechts ten dele in deze cijfers is meegenomen. Ik verwacht hier een aanmerkelijk effect van, in het bijzonder voor de sectoren varkens en pluimvee. De definitieve cijfers over de mestproductie in 2025 volgen in juni 2026.

Hoogachtend,

Femke Marije Wiersma
Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Directoraat-generaal Agro
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Auteur

TER BESLISSING

Datum

23 juni 2025

Kenmerk

DGA-PAV / 99590134

nota
TER BESLISSING

Publicatie CBS-monitor Fosfaat- en stikstofexcretie
in dierlijke mest, eerste kwartaalrapportage 2025

Kopie aan

Bijlage(n)

Parafenroute

[Redacted signature lines]

Aanleiding

Op 3 juli 2025 zal het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) de Monitor fosfaat- en stikstofexcretie in dierlijke mest, 1^e kwartaalrapportage 2025 publiceren. Tijdens de behandeling van de wet tot wijziging van de Meststoffenwet in verband met de maximale mestproductie (36.618) op 12 november 2024 heeft u de Eerste Kamer toegezegd ook de Eerste Kamer te informeren over de voortgang in de ontwikkeling van de mestproductie (toezegging T03947).

Geadviseerd besluit

U kunt beide Kamerbrieven ondertekenen.

Kernpunten

- Op verzoek van LVVN stelt het CBS aan het einde van ieder kwartaal een berekening samen van de verwachte fosfaat- en stikstofexcretie van de Nederlandse veestapel, daarbij gebruikmakend van de op dat moment beschikbare gegevens over de omvang van de veestapel, de productiegegevens van de veestapel en de samenstelling van het krachtvoer en ruwvoer.
- De verwachte fosfaat- en stikstofexcretie wordt afgezet tegen het nationale mestproductieplafond en de sectorale mestproductieplafonds, zodat duidelijk wordt of een overschrijding van de plafonds dreigt en zo nodig (aanvullende) maatregelen getroffen moeten worden.
- De Kamers wordt gelijktijdig met de publicatie van de cijfers hierover geïnformeerd, daartoe dienen bijgaande brieven.
- Uit de 1e kwartaalrapportage 2025 blijkt dat het CBS verwacht dat de fosfaatexcretie (+5,7%) door de Nederlandse veestapel in 2025 boven het nationale mestproductieplafond voor 2025. Daarentegen zal de totale stikstofexcretie naar verwachting in 2025 onder het nationale plafond

- (-1,4%) uitkomen.
- Op sectoraal niveau verwacht het CBS dat in 2025:
 - de melkveehouderij het fosfaatproductieplafond zal overschrijden (+2,5%), maar onder het stikstofplafond (-5,6%) zal blijven;
 - de varkenshouderij zowel het fosfaatproductieplafond (+16,2%) als ook het stikstofproductieplafond (+13,9%) zal overschrijden;
 - de pluimveehouderij zowel het fosfaatproductieplafond (+2,0%) als ook het stikstofproductieplafond (+0,2%) licht zal overstijgen.
 - De verwachting van het CBS berust voor een groot deel op voorlopige cijfers over de omvang van de veestapel en de hoeveelheden en de samenstelling van ruwvoer en krachtvoer.
 - Voor de omvang van de melkveestapel baseert het CBS zich op actuele I&R-gegevens beschikbaar aan het einde van het eerste kwartaal 2025.
 - Voor de andere landbouwhuisdieren gaat het CBS uit van de landbouwtelling 2024.
 - Hierdoor is met name voor wat betreft het varkens en pluimvee het effect van deelname aan de Lbv en de Lbv-plus vanuit deze sectoren nog niet in de cijfers van het CBS meegenomen.
 - Dit betekent dat de onzekerheid in de prognose van het CBS van de excretie in 2025 in de eerste kwartaalrapportage 2025 relatief groot is.

Toelichting

- Normaal gesproken vindt de publicatie van de 1^e kwartaalrapportage in de eerste helft van mei plaats.
- Door vertraging in de aanlevering van gegevens was het CBS echter niet in staat om de 1^e kwartaalrapportage eerder dan begin juli te publiceren.